

Renovering och modifiering av våra stridsfordon

Chefen för armén har sedan mitten av 1970-talet i programplanerna avdelat medel för renovering och modifiering av stridsvagn 103 pansarbandvagn 302 samt vissa stridsvagn 102. De renoverade och modifierade stridsfordonen kan därigenom behållas i organisationen i första hand till mitten av 1990-talet.

av kapten Håkan Hallgren

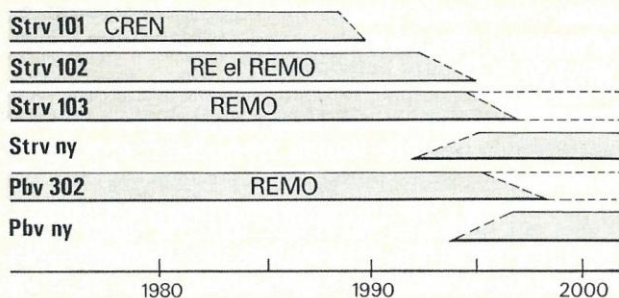
För närvarande och framgent under 1980-talet sker en ombeväpning av omvärldens stridsvagnsförband inom såväl Warszawa-pakten (WP) som NATO. WP inför den i Sovjetunionen konstruerade T-72 (ev T-80). NATO kommer att införa den västtyska Leopard 2 och den amerikanska XM-1. (Se Arménytt 1/79).

För att stridseffekten vid våra pansarförband inte skall nedgå väsentligt i förhållande till tänkbara motståndares måste våra stridsfordons prestanda förbättras. Detta är ett av motiven till att Chefen för armén inplanerar medel för renovering och modifiering av våra nuvarande stridsfordon i såväl programplaner som underlag för perspektivplan 1982-97.

REnovering och **MO**difiering (**REMO**)

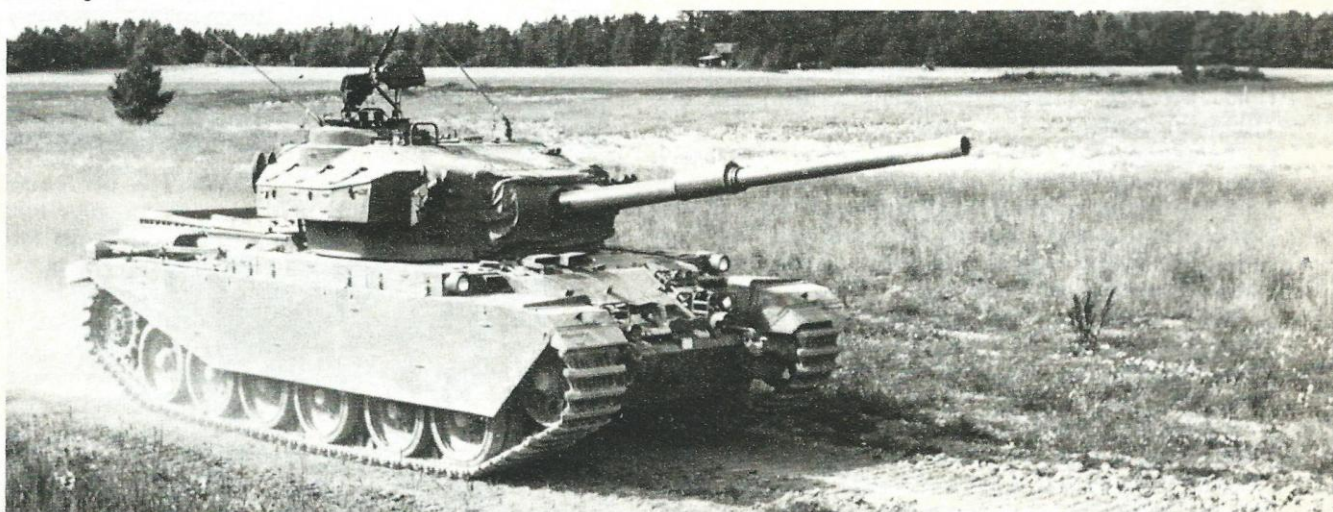
Renovering innebär en förlängning av ett objekts tekniska livslängd utan att dess prestanda förbättras. Man byter ut förslitna och föråldrade komponenter mot nya, som vid behov innehåller modernare teknik. Vid en *modifiering* har de nya komponenterna dessutom den egenskapen att de förbättrar objektets prestanda, för stridsfordon främst avseende eldkraft, skydd och rörlighet samt förmåga att strida i mörker eller nedsatt sikt. Med andra ord, modifiering innebär en förlängning av objektets taktiska och stridstekniska livslängd.

Avsikten är att samtliga stridsvagnar 103 och pansarbandvagnar 302 skall genomgå REMO. Detta gäller dessutom de stridsvagnar 102, som ingår i en pansarbrigad och i pansarförbanden på Gotland. Genom dessa åtgärder kommer huvuddelen av nuvarande pansarförband att kunna behållas till mitten av 1990-talet. Omkring denna tidpunkt är avsikten att nya stridsfordon skall ersätta en del och komplettera andra i sekelskif-

CREN = Central renovering
RE = Renovering
MO = Modifiering

Stridsvagn 102

tets pansar- och mekaniserade förband ingående fordon. En icke oväsentlig effekt av REMO är att de löpande driftskostnaderna minskar för de fordon, som förbanden använder i utbildningen.

Stridsvagn 102 (Centurion)

Stridsvagn Centurion är en av världens mest spridda stridsvagnar. Den har i olika versioner ingått i ett stort antal länders krigsorganisationer sedan slutet av 1940-talet och finns än idag kvar i några arméer, bl a i Danmark, Nederländerna, Schweiz och Israel.

Stridsvagn Centurion anskaffades under första hälften av 1950-talet. Den fick då beteckningen stridsvagn 81 eftersom den var beväpnad med en 8,4 cm kanon. I början av 1960-talet anskaffades ytterligare ett antal Centurionvagnar med 10,5 cm kanon (stridsvagn 101). Samtidigt ombeväpnades stridsvagn 81 till 10,5 cm kanon. Den erhöll då beteckningen stridsvagn 102.

Samtliga Centurionvagnar genomgår (har nyligen genomgått) en central renovering, vilken innebär att fordonens tekniska livslängd är förlängd till mitten (för stridsvagn 101 slutet) av 1980-talet. För att vara säkra på att vagnarna fungerar och för att förbättra möjligheterna till snabb, välriktad och verksam eld även i mörker mot en angripares stridsfordon fram till mitten av 1990-talet krävs dock ytterligare renovering samt modifiering.

Under åren 1977–1978 genomförde Pansartruppskolan försök med två olika motor- och transmissionsanläggningar. Båda innebär en övergång från nuvarande bensinmotor och manuella växellåda till dieselmotor och automatisk växellåda.

1978 påbörjades försök med komponenter till tornet; rikt- och stabiliseringssystem, nytt sikte, laseravståndsmätare och kalkylator. Dessa försök avslutas under sommaren 1980.

I nu gällande programplan är för REMO 102 endast medel till renovering av rikt- och stabiliseringssystemet på vagnarna på Gotland inplanerade. Dessutom har Chefen för armén inplanerat medel för anskaffning av ny pansarprojektil och lyskastare till våra Centurionvagnar.

Stridsvagn 103

Stridsvagn 103, som anskaffades under mitten av 1960-

talet, är i de flesta avseenden likvärdig med dagens utländska stridsvagnar, till vissa delar sannolikt bättre. Eftersom man i utlandet byter ut nuvarande stridsvagnar mot modernare under början av innevarande årtionde och stridsvagn 103 är avsedd att kvarstå i vår krigsorganisation minst till mitten av 1990-talet, måste även stridsvagn 103 genomgå REMO.

För närvarande inför man smärre förändringar (ändringsprogram), som kortar tiden i verkstaden och minskar underhållskostnaderna. Inom ramen för REMO planeras ytterligare förbättringar genom utbyte av kolvmotor och växellåda. Försök med dessa komponenter pågår.

För att förbättra eldkraften och förmågan till strid i mörker är, liksom för stridsvagn 102, medel inplanerade för anskaffning av ny pansarprojektil och lyskastare. Dessutom är ett laseravståndsinstrument till nuvarande sikte under utveckling. Försök påbörjas 1981. Ytterligare modifieringar avseende bl a höjdriktsystemet är inplanerade och försök pågår. Studier avseende utnyttjande av kalkylator har gjorts även för stridsvagn 103.

Pansarbandvagn 302

Pansarbandvagn 302, som anskaffades under andra hälften av 1960-talet, är internationellt sett ett relativt modernt pansarskyttefordon. Utvecklingen utomlands går mot bättre skyddade och tyngre beväpnade pansarskyttefordon. Den ryska BMP-70 har t ex både en 7,5 cm automatladdad lågtryckskanon och pansarvärnsrobotar som beväpning.

Pansarbandvagn 302 har tidigare inte genomgått någon större renovering. I det planerade REMO-paketet ingår därför en allmän renovering omfattande bl a bandaggregat, transmission och elsystem. Behov av modifieringar föreligger främst avseende skydd, vapenverkan och observation (även i mörker). Inom ramen för nu planerade medel inryms ingen ombeväpning utan enbart en smärre renovering av siktet. Dock är avskaffning av nytt luftvärnssikte inplanerat under de närmaste åren.

Huvuddelen av REMO-paketet är avsett att införas under andra hälften av 1980-talet. Försöken med komponenterna påbörjas vid Pansartruppskolan under innevarande år. Dessa försök pågår minst till 1982. ☹

Pansarbandvagn 302

Stridsvagn 103

